EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE SEGURANTZA SAILA
Justizi Sailburuordetza
Zigor Betearazpenaren Zuzendaritza

DEPARTAMENTO DE JUSTICIA, EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL
Viceconsejería de Justicia
Dirección de Ejecución Penal

GIZARTERATZEKO LAGUNTZA ZERBITZUA

Servicios de Cooperación con la Justicia

SERVICIO DE ASISTENCIA A LA REINSERCION

GIZARTERATZEKO LAGUNTZA ZERBITZUA

Justiziarekiko Lankidetzarako Zerbitzuak

Euskadi

<u>2007. URTEKO TXOSTENA</u>

Donostia - San Sebastian, 1 – 01010 VITORIA-GASTEIZ
Tef. 945 01 90 91 – Fax 945 01 91 53 – e-mail: epenal@ej-gv.es

AURKIBIDEA

- AURKEZPENA
- ESTATISTIKA DATUAK
- ESTATISTIKA DATUEN BALIOESPENA

AURKEZPENA

Gizarteratzeko Laguntza Zerbitzua 2002ko abuztuan jarri zen abian, garai hartako Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen eta Justiziarekiko Lankidetzarako Zuzendaritzak, zigorren inguruan Europak emandako aholkuei jarraiki, proposatutako helburuak bete ahal izateko bitarteko egokiak ezarri nahi izan zituenean.

Zerbitzu hori Euskal Autonomia Erkidegoko Hiru Lurralde Historikoetan eskaintzen da, Bilboko, Barakaldoko, Donostiako eta Gasteizko Justizia Jauregietatik.

GLZren beharrei erantzuteko, Zigor Betearazpenaren zuzendaritzari eskatuta, honek, legelariak gehitu zituen GLZren lantaldeetan EAEn erabiltzaileei aholku juridikoa emateko. Ondorioz, legelari horren lanak zerbitzuen eragina asko haunditu da erabitzaileei erabateko erantzunak emanez haien egoera juridikoari buruz..

Zerbitzu horiek bi jarduera-ildo dituzte; alde batetik, Epaitegiei laguntzen zaie, eta zigortutako lagunak gizartera daitezen bultzatzen da. Hain zuzen ere, zigortuei dagozkien gizarte-laneko planak zerbitzu horietan landu eta biltzen dira. Beraz, erakunde bihurturik, Justizia Administrazioaren eta gizarte baliabideen arteko bitartekariak dira.

Laneko plan hoien jarraipena espetxealdi-zigorraren betearazpenaren etetearen baitan, espetxealdi-zigorraren ordezkapenaren baitan, askatasuna gabetzekoa ez den segurtasun neurrien baitan edota betearazpenaren etetearen baitan (EAEko epaitegi eta Justizia Jauregietan erabakitako indultu eskariaren ondoren) burutzen da. Taula estatistikoetan “Neurri Alternatiboak” bezala izenpetuak daude.

Memoria honetan Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Lurralde Historikoetan 2007. urtean GLZk bildu dituen estatistika-datuak aurkezten dira, baita egindako lanaren balioespena ere.

2007.KO ESTATISTIKA DATUAK

NEURRI ALTERNATIBOPEAN DAUDEN PERTSONAK

	GIZONAK	EMAKUMEAK	GUZTIRA
ARABA	113	19	**132**
BIZKAIA	732	63	**795**
GIPUZKOA	261	17	**278**
GUZTIRA	**1.106**	**99**	**1.205**

NEURRI ALTERNATIBOAK GUZTIRA

	AURREKOAK	BERRIAK	GUZTIRA	%
ARABA	57	20	**77**	**4,48**
BIZKAIA	1.020	267	**1.287**	**74,82**
GIPUZKOA	251	105	**356**	**20,70**
GUZTIRA	**1.328**	**392**	**1.720**	**100**

NEURRI ALTERNATIBOEN EGOERA

		INDARREAN	BALIOGA BETUA	AMAITUA	GUZTIRA
ZIGORRAREN BETEARAZPENA ETETEA	ARABA	56	4	13	**73**
	BIZKAIA	1.026	28	119	**1.173**
	GIPUZKOA	281	13	52	**346**
SEGURTASUN NEURRIA	ARABA	4	-	-	**4**
	BIZKAIA	81	2	30	**113**
	GIPUZKOA	6	-	4	**10**
GIZARTEAREN MESEDERAKO LANAK	ARABA	-	-	-	**-**
	BIZKAIA	1	-	-	**1**
	GIPUZKOA	-	-	-	**-**
INDULTUA	ARABA	-	-	-	**-**
	BIZKAIA	-	-	-	**-**
	GIPUZKOA	-	-	-	**-**
GUZTIRA		**1.455**	**47**	**218**	**1.720**

NEURRI ALTERNATIBO MOTAK

		DROGO MENPE-KOTA SUNA	ADIMEN-OSASUNA	ALKOHOLA	BESTE BATZUK	GUZTIRA	%
ZIGORRAREN BETEARAZ PENA ETETEA	ARABA	65	4	2	2	**73**	**4,24**
	BIZKAIA	867	10	37	259	**1.173**	**68,20**
	GIPUZKOA	157	6	12	171	**346**	**20,12**
SEGURTASUN NEURRIA	ARABA	4	-	-	-	**4**	**0,23**
	BIZKAIA	40	50	6	17	**113**	**6,57**
	GIPUZKOA	2	5	2	1	**10**	**0,58**
GIZARTEAREN MESEDERAKO LANAK	ARABA	-	-	-	-	**-**	**-**
	BIZKAIA	1	-	-	1	**1**	**0,06**
	GIPUZKOA	-	-	-	-	**-**	**-**
INDULTUA	ARABA	-	-	-	-	**-**	**-**
	BIZKAIA	-	-	-	-	**-**	**-**
	GIPUZKOA	-	-	-	-	**-**	**-**
GUZTIRA		**1.136**	**75**	**59**	**450**	**1.720**	**100**

NEURRI ALTERNATIBOEN JATORRIZKO DELITUAK

		ONDASUNAREN AURKA	PERTSONEN AURKA	SEXU ASKATASUNAREN AURKA	OSASUN PUBLIKOAREN AURKA	BESTE BATZUK
ZIGORRAREN BETEARAZPENA ETETEA	ARABA	20	4	-	45	4
	BIZKAIA	615	342	1	151	64
	GIPUZKOA	37	213	-	76	20
SEGURTASUN NEURRIA	ARABA	-	-	-	-	4
	BIZKAIA	49	48	4	7	5
	GIPUZKOA	1	8	-	-	1
GIZARTEAREN MESEDERAKO LANAK	ARABA	-	-	-	-	-
	BIZKAIA	-	1	-	-	-
	GIPUZKOA	-	-	-	-	-
INDULTUA	ARABA	-	-	-	-	-
	BIZKAIA	-	-	-	-	-
	GIPUZKOA	-	-	-	-	-
GUZTIRA		**722**	**616**	**5**	**279**	**98**
		1.720				

NEURRI ALTERNATIBOEN IRAUPENA

		< 1 URTE	1 URTE	2 URTE	3 URTE	4 URTE	5 URTE	BESTE BATZUK
ZIGORRAREN BETEARAZPENA ETETEA	ARABA	4	-	2	37	22	4	4
	BIZKAIA	4	1	212	906	32	15	3
	GIPUZKOA	2	-	145	134	33	20	12
SEGURTASUN NEURRIA	ARABA	-	2	2	-	-	-	-
	BIZKAIA	14	21	15	20	18	12	13
	GIPUZKOA	2	2	1	1	2	2	-
GIZARTEAREN MESEDERAKO LANAK	ARABA	-	-	-	-	-	-	-
	BIZKAIA	1	-	-	-	-	-	-
	GIPUZKOA	-	-	-	-	-	-	-
GUZTIRA		**27**	**26**	**377**	**1.098**	**107**	**53**	**32**
		1.720						

NEURRI ALTERNATIBOAK ERABAKITZEN DITUZTEN EPAITEGIAK

		INSTRUKZIOA	PENALA	AUDIENTZIA	E.A.E.	BESTE BATZUK
ZIGORRAREN BETEARAZPENA ETETEA	ARABA	4	16	36	16	1
	BIZKAIA	3	973	149	42	6
	GIPUZKOA	1	245	87	11	2
SEGURTASUN NEURRIA	ARABA	-	2	-	2	-
	BIZKAIA	-	88	8	17	-
	GIPUZKOA	-	10	-	-	-
GIZARTEAREN MESEDERAKO LANAK	ARABA	-	-	-	-	-
	BIZKAIA	-	-	-	1	-
	GIPUZKOA	-	-	-	-	-
INDULTUA	ARABA	-	-	-	-	-
	BIZKAIA	-	-	-	-	-
	GIPUZKOA	-	-	-	-	-
GUZTIRA		8	1.334	280	89	9
		1.720				

NEURRI ALTERNATIBOAK E.A.E - KO EPAITEGIETAN

	EPAITEGIA	HARTUTAKO NEURRIAK
ARABA	GASTEIZKO INSTRUKZIOKO 4 ZK. KO EPAITEGIA	4
	GASTEIZKO ZIGOR ARLOKO 1 ZK. KO EPAITEGIA	11
	GASTEIZKO ZIGOR ARLOKO 2 ZK. KO EPAITEGIA	7
	ZIGOR ARLOKO 7 ZK. KO EPAITEGIA	14
	ARABAKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 1. SEKZIOA	27
	ARABAKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 2. SEKZIOA	9
	E.A.E. KO BESTE BATZUK	4
	E.A.E. TIK KANPOKO EPAITEGIAK	1
	GUZTIRA	**77**
BIZKAIA	BILBOKO INSTRUKZIOKO EPAITEGIA	3
	BARAKALDOKO INSTRUKZIOKO 1 ZK. KO EPAITEGIA	20
	BARAKALDOKO INSTRUKZIOKO 1 ZK. KO EPAITEGIA	8
	BILBOKO ZIGOR ARLOKO 7 ZK. KO EPAITEGIA	1.061
	ESPETXERATUEN ZAINTZAKO EPAITEGIA	18
	BIZKAIKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 1. SEKZIOA	51
	BIZKAIKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 2. SEKZIOA	73
	BIZKAIKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 6. SEKZIOA	33
	E.A.E. KO BESTE BATZUK	14
	E.A.E. TIK KANPOKO BESTE BATZUK	6
	GUZTIRA	**1.287**
GIPUZKOA	DONOSTIAKO INSTRUKZIOKO 5 ZK. KO EPAITEGIA	1
	ZIGOR ARLOKO 4 ZK. KO EPAITEGIA	255
	GIPUZKOAKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 1. SEKZIOA	59
	GIPUZKOAKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 2. SEKZIOA	7
	GIPUZKOAKO PROBINTZIA AUZITEGIA. 3. SEKZIOA	22
	E.A.E. KO BESTE BATZUK	10
	E.A.E. TIK KANPOKO BESTE BATZUK	2
	GUZTIRA	**356**

EPAITEGIEI BIDALITAKO INFORMAZIOA

		ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
TXOSTEN SOZIALAK	EPAITEGIAK ESKATUA	11	861	243	**1.115**	**38,89**
	ZERBITZUAK ERABAKITA	11	212	93	**316**	**11,02**
INFORMAZIOA ZIURTAGIRIAK	EPAITEGIAK ESKATUA	211	560	162	**933**	**32,54**
	ZERBITZUAK ERABAKITA	22	364	117	**503**	**17,54**
GUZTIRA		**255**	**1.997**	**615**	**2.867**	**100**

ESKU-HARTZEEN BANANTZEA

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
ELKARRIZKETAK	1.014	5.530	836	**7.380**	**24,98**
BILERAK	39	108	42	**189**	**0,64**
KUDEAKETAK	1.789	13.783	3.534	**19.101**	**64,67**
TXOSTENAK	255	1.997	615	**2.867**	**9,71**
GUZTIRA	**3.092**	**21.418**	**5.027**	**29.537**	**100**

EGINDAKO ELKARRIZKETAK

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
ATXILOTUAK	-	59	-	**59**	**0,80**
ARRAZOI JUDIZIALA	485	4.470	743	**5.698**	**77,21**
SENIDEAK	67	518	41	**626**	**8,48**
PROFESIONALAK	460	483	52	**995**	**13,48**
INTZIDENTZIAK	2	-	-	**2**	**0,03**
GUZTIRA	**1.014**	**5.530**	**836**	**7.380**	**100**

DATU ESTATISTIKOEN BALIOESPENA

2007. urtean Gizarteratzeko Laguntza Zerbitzuek (GLZ) **1.205** lagun hartu dituzte guztira eta hoien **1.720** neurriri dagokien jarraipena egin zaio.

2007an, GLZren lana 515/2005 Errege Dekretuak baldintzatzen du oraindik ere. Bizkaian eta Gipuzkoan organo judizialetatik eginiko bideratzean eta eskarian eragin ahula badute ere, Araban, aldiz, eragina handia da; organo judizialen eskaria gutxitu egin da, erabiltzaileen artean nahasmena sortuz.

Adierazi beharra dago legelariaren ekarpen berriak, eta zerbitzuen (ALZ eta GLZ) eta erabiltzaileen kontsulta juridikoen arloan garatzen dituen funtzioek pertsonaren ikuspegi globalago bat eman dutela eta, beraz, arretaren kalitatea hobetu dute. Adierazitako kontsultak hainbat gairi buruzkoak izaten dira, baina bereziki honako gai hauei buruzkoak: espetxeko gaiak, zigor-metaketa, zigorrak baliogabetzea eta ordeztea, zigorren eta espetxeen arteko barne-harremana, atzerritarren gaiak (lan egiteko eta bizitzeko baimenak, kanporaketak, ezkontzak, nazionalitatea, etab.), indultuak, aparteko berrikuspen-baliabideak, babes-baliabideak, prozedura zibilei buruzko gaiak (zorrak, utzarazpenak, banantzeak, seme-alabei buruzko neurriak, etab.), hainbat auzi-prozedura agintzea, horiek aztertzea eta horien egoera judizial orokorra, gizarteratze-prozesuak hastea errazteko estrategia globalak ezartzea (zigor metatzea, eteteak, gradu-progresioak, askatasun baldintzatuak, etab.).

Aurreko urteetan agerturikoari jarraiki, sexuen arteko aldea da azpimarratzekoa; izan ere, arreta emaniko lagun guztien arteko **1.106** gizonak izan dira (% 91,78), eta arreta emaniko emakumeak, aldiz, **99** izan dira (% 8,21), 2006ko memoriaren ehuneko berbera.

GLZek kontrolaturiko neurri alternatiboen guztizkoa aztertuta, honako hau ondorioztа daiteke:

- Adieraztekoa da, emaniko neurri motari dagokionez, gehiengoa zigorrak eteteari (% 92,6) eta segurtasun-neurriei (% 7,4) dagokiela.

- Aipatzekoa da, halaber, neurri alternatiboen % 2,7 errebokatu dela, eta horrek esan nahi du neurri alternatiboak eraginkorrak direla, eta eraginpekoen gizarteratzeko bidea errazten dutela. Urtearen amaieran, 2007an kudeatutako neurri alternatiboen % 84,6 betetzen ari dira, eta % 12,7 amaitu dira.
- Neurri alternatiboen % 66 toxikomania-arazoak dituzten lagunei eman zaizkie, % 4,4 osasun mentaleko arazoak dituzten lagunei, % 3,4 alkohol-arazoak dituzten lagunei, eta % 26,2 beste batzuei; azken horien artean daude pertsonen aurkako delituak (gehienak etxeko indarkeriakoak).
- Neurri alternatiboen iraupenari dagokionez, oro har **3** urteko iraupena du neurrien **% 64ak;** hala ere, 2007ko ekitaldian **2** urteko eteteak handitu dira, 2006ko % 10etik **% 22ra** igoz. Igoera hori genero-indarkeriagatik aplikatutako eteteengatik gertatu da. **4** urteko neurriak oraindik ere **% 6** dira,
- Askatasunaz gabetzen duten zigorrentzako neurri alternatiboak erabakitzen dituzten epaitegiei dagokienez, zera da azpimarratzekoa, epaitegi guztietan erabakitzen badira ere, mailarik handiena zigor-arloko epaitegietan ematen dela (**% 77,6**), atzetik probintzia-auzitegiak (**% 16,30**), EAEko epaitegiak (**% 5,2**), beste autonomia-erkidego batzuetako epaitegiak (**% 0,5**) eta instrukzioko epaitegiak (**% 0,5**) dituela, 2006ko ekitaldiaren antzeko ehunekoak.

2007ko ekitaldian zehar, GLZak etengabeko koordinazioari eutsi dio Zerbitzuaren EAEko kokapenekin eta ALZarekin (Atxilotuari Laguntzeko Zerbitzua).

Aldizkako koordinazio-bilerak egin dira gure erabiltzaileek gizarteratzeko ibilbidean joaten diren tratamendu-zentroekin eta erakundeekin, eta, era berean, Basauriko eta Langraizeko Espetxeen toxikomania-ekipoekin izandako bileretan eta espetxe horietako drogazaleen arreta-taldeen (DAT) partaidetza izan dugu.

Nabarmendu beharra dugu oraindik ere lankidetza estu bati eusten zaiola Gakoa erakundearekin —Bizkaiko Irsek kudeatzen eta finantzatzen duen Familia

barruko Indarkeriaren aurkako Esku-hartze Zerbitzuarekin, besteak beste etxeko indarkeriagatik kondenatutakoei erantzuteko—. Esku-hartze Zerbitzu horrek zuzenean edota zeharka jarduten du Eusko Jaurlaritzaren Justiziarekiko Lankidetzarako Zerbitzuekin: ALZ, GLZ, BLZ eta ZBZ.